

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617202031
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8617202031.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu Z. W., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v P. č.XXX, právne zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, na Nám. SNP č.7, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, na ulici Teplickej č.7434/147, právne zastúpenému Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, na ulici 1. mája č.173/11, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 677,57 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 16.01.2019, č.k. 8C 14/2017 - 45 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 677,57 eur. Žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaného zaviazal na náhradu súdneho poplatku v sume 40,50 eur.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 20.07.2012 úverovú zmluvu. Na jej základe bol poskytnutý žalobcovi úver vo výške 2.000,- eur. Poskytnutý úver žalobca spočiatku riadnym spôsobom splácal, avšak postupom času sa dostal do zlej finančnej situácie a úver splácať prestal. Žalovaný na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.07.2015 postúpil pohľadávku vyplývajúcu z úverovej zmluvy na spoločnosť AB 1 B.V..

3. Právny nástupca žalovaného žalobou podanou dňa 21.10.2015 sa domáhal zaplata sumy 1.885,84 eur s príslušenstvom. Proti doručenej žalobe sa žalobca bránil poukazom na absenciu zákonom požadovaných náležitostí, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Žalobcovu argumentáciu právny nástupca žalovaného žiadnym spôsobom nespochybnil a presne podľa nej zobral žalobu čiastočne späť. Okresný súd Svidník rozsudkom zo dňa 13.09.2016 č.k. 8C 248/2015 - 67 konanie v časti o zaplata sumy 1.355,14 eur s príslušenstvom zastavil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 552,74 eur vrátane úrokov z omeškania. Žalobcov úspech v konaní bol v rozsahu 70,69 %.

4. Uvedeným rozsudkom bolo preukázané, že žalovaný porušil právo žalobcu tým, že s ním uzatvoril úverovú zmluvu neobsahujúcu zákonom požadované náležitosti, čím sa stal celý úver bezúročný a bez poplatkov. Pohľadávku vyplývajúcu z tohto úveru následne postúpil postupníkovi, ktorý voči žalobcovi podal na súd prevažne nedôvodnú žalobu.

5. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

6. Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 veta 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu akademickú, ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že právny nástupca žalovaného podal na súd žalobu o zaplatenie predmetnej pohľadávky. Na súde žalobca úspešne uplatnil porušenie svojho práva. Ujma, ktorá mu objektívne hrozila, bola vo výške 1.355,14 eur (1.333,10 eur + 22,04 eur) a predstavovala časť zo žalovanej sumy, voči ktorej sa žalobca úspešne ubránil.

7. Výška finančného zadostučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je jeho primeranosť. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odrazujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Za primeranú výšku finančného zadostučinenia súd považoval sumu 677,57 eur, teda polovicu z ujmy, ktorá žalobcovi v súdnom konaní reálne hrozila. Z týchto dôvodov bolo preto žalobe vyhovené.

8. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť a žalovanému priznať náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Ako dôvod uviedol, že predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadostučinenie je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť súdnym rozhodnutím ochranu. Spotrebiteľove práva a povinnosti však úverovou zmluvou uzatvorenou so žalovaným neboli žiadnym spôsobom poškodené. Spotrebiteľ žiadne poškodenie práv neprezentoval. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 8C 248/2015 bolo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré si navyše uplatňoval právny nástupca žalovaného, nie samotný žalovaný, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností.

10. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu, ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

11. Pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy bola postúpená žalovaným na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.07.2015 na spoločnosť AB 1 B.V., ktorá je súčasným veriteľom pohľadávky. Pasívna legitímácia žalovaného preto po postúpení pohľadávky nie je daná a žaloba mala byť v celom rozsahu ako nedôvodná zamietnutá.

12. Ďalšou podmienkou, ktorú je potrebné splniť v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Nestačí len samotné porušenie zákona č. 250/2007 Z.z., ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobca vo svojej žalobe neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že úverová zmluva nemá náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa, nakoľko pre spotrebiteľa by z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov.

13. Zo samotného pojmu primeraného finančného zadostučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Jeho cieľom má byť nastolenie akejsi rovnováhy v

dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí, žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získa výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, išlo by o nesprávny výklad ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Je potrebné zdôrazniť, že účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práva a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Pri uzatvorení úverovej zmluvy si žalobca musel byť vedomý, že je povinný platiť splátky v stanovenej výške. Od tejto povinnosti bol žalobca oslobodený práve na základe rozsudku Okresného súdu Svidník vydaného vo veci 8C 248/2015, ktorý ho zaviazal zaplatiť len istinu poskytnutého úveru. Žalobcovi v danom prípade žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie.

14. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

15. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

18. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

20. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože

toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

21. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

22. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

23. Vo veci 8C 248/2015 Okresného súdu Svidník právny nástupca žalovaného, spoločnosť AB 1 B.V. v dôsledku procesnej obrany žalobcu vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.333,10 eur a vyčísleného úroku z omeškania vo výške 22,04 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. V tejto časti bolo konanie rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 13.09.2016 č.k. 8C 248/2015 - 67 zastavené a rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2016. K čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo až po tom, čo žalobca poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru pre absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Aj keď je nepochybné, že pohľadávka uplatňovaná v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 8C 248/2015 bola postúpená na právneho nástupcu žalovaného, bol to práve žalovaný, ktorý naformuloval zmluvu o úvere bez náležitostí spôsobujúcich to, že poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. Napriek uvedenému žalovaný postúpil pohľadávku z takejto zmluvy na iný subjekt, a to aj spolu s plneniami, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol. Bol to bez akýchkoľvek pochybností žalovaný, ktorý nedodržaním zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere spôsobil bezpoplatkovosť a bezúročnosť poskytnutého úveru, a teda žalovaný je tým subjektom, ktorý vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi postupoval v rozpore so zákonom. Aj keď zákon, ako tu už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci, hrozba vzniku ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností vznikla, ak právny nástupca žalovaného si v inom konaní uplatňoval i plnenia bez právneho dôvodu. Postúpenie plnení žalovaným na právneho nástupcu, ktoré mohli mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

24. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 677,57 eur tak, ako to požadoval žalobca. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu hrozila konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závažne konal.

25. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ustanovení § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

27. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).